

RAPORTUL**Î.S. F.E.P. "Tipografia Centrală" pentru perioada anului 2024**

Î.S. F.E.P. "Tipografia Centrală" a fost înregistrată la data de 13.10.1992, cu sediul în mun. Chișinău, str. Florilor, 1.

Principalele genuri de activitate ale întreprinderii, potrivit Statutului, sunt:

- efectuarea și prestarea serviciilor editorial-poligrafice din propria inițiativă și la cererea persoanelor fizice și juridice ale Republicii Moldova și ale altor țări;
- editarea producției poligrafice în comun cu alte persoane fizice și juridice;
- realizarea producției și materialelor prin rețeaua de comerț sau direct.

ÎS F.E.P. "Tipografia Centrală" prestează servicii atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice, având încheiate contracte de prestări servicii cu executare imediată, cât și cu executare succesivă.

Patrimoniul întreprinderii se formează din următoarele surse:

- depuneri materiale ale Fondatorului în capitalul social;
- profitul net înregistrat din activitatea economico-financiară a Întreprinderii;
- suma uzurii și amortizării calculate;
- investiții capitale și dotații de la buget;
- bunuri transmise cu titlu gratuit, alte surse.

Capitalul social al ÎS F.E.P. "Tipografia Centrală" constituie 24461658,47 lei, cota Statului este de 100% .

Conform bilanțului contabil, la data de 31.12.2024, întreprinderea deține în gestiune clădiri cu o valoare de bilanț în sumă de 1859176,00 lei și, în folosință - teren cu valoarea de bilanț în sumă de 6143812,00 lei.

Total active (mii lei)		Patrimoniul net (mii lei)	
31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024
34255	34067	19980	19981
Dintre care: active imobilizate		Datorii pe termen lung	
16248	15038	6144 (teren)	6144 (teren)
Active circulante			
18007	18995		

Activitatea întreprinderii este reglementată de Codul civil al RM, Codul muncii, Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, Legea salarizării nr.847/2002, Statutul întreprinderii, alte acte normative.

Gestionarea și dezvoltarea resurselor umane în cadrul întreprinderii

Salariații reprezintă o resursă esențială pentru întreprindere, iar atragerea, păstrarea, dezvoltarea și valorificarea eficientă a acestora constituie un obiectiv prioritar. La data de 31.12.2024, întreprinderea avea încheiate contracte individuale de muncă cu 80 de angajați.

Indicatori	Număr	Cheltuieli salarii (01.01.2023-31.12.2024)
Efectivul mediu al salaria- ților de pe listă	77	13712345,30
Contracte individuale de muncă suspendate	1	

Menționăm că pe parcursul anului au fost angajați 9 salariați și 16 salariați au fost demisi, din proprie inițiativă.

Pe parcursul anului angajații au avut posibilitatea să se dezvolte profesional prin participarea la instruirii, programe de perfecționare și implicarea în proiecte noi. Astfel, pentru a fi la curent cu informația aferentă organizării și gestionării activității serviciului resurse umane, la fel și în vederea perfecționării profesionale, persoana responsabilă de serviciul resurse umane din cadrul întreprinderii a participat la seminarul informativ cu tema *"Legislația muncii"*, *"Protecția datelor cu caracter personal"* și *"Arhivarea documentelor"*.

Au fost instruiți doi salariați cu privire la *"Uzura activelor nemateriale pe termen lung"*, iar doi salariați au participat la Seminarul de instruire categoria II *în domeniul securității și sănătății în muncă*.

În același timp, au fost îmbunătățite condițiile de muncă pentru personalul administrativ.

Conducerea și organizarea întreprinderii

Fondatorul întreprinderii

Fondatorul întreprinderii este Agenția Proprietății Publice, care își exercită dreptul de administrare a întreprinderii prin intermediul Consiliului de administrație și Administratorului interimar al întreprinderii.

Consiliul de administrație

Nr.	NP membrilor Consiliului	Funcția deținută	Funcția exercitată în Consiliul de administrație
1.	Mihaela Paierale	consultantă principală, Direcția contencios și control al legalității, Agenția Proprietății Publice	Președinte
2.	Maria Cara	consultantă principală, Direcția administrarea bunurilor imobile și relații funciare, Agenția Proprietății Publice	Membru
3.	Angela Pîslaru	șefă a Serviciului managementul documentelor, Direcția management instituțional,	Membru

		Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	
4.	Ina Voicu	secretară generală a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării	Membru
5.	Anna Cebanu	șef al Secției analiză, strategie și risc, Ministerul Finanțelor	Membru
	Secretară		
6.	Tatiana Ducal	jurist al Î.S. Firma Editorial- Poligrafică „Tipografia Centrală”, secretarul Consiliului de administrație	

Membrii și secretarul Consiliului de administrație sunt remunerați în conformitate cu art.24 din Legea salarizării nr.847/2002

Indicatorii financiari de performanță

Situația de profit și pierdere reprezintă rezultatul valoric al activității desfășurată de întreprindere pe parcursul anului 2024.

Prin urmare se prezintă analiza performanței financiare în baza Situației de profit și pierdere pentru anul 2024:

	Indicatori (lei)	Anul 2023 (lei)	Anul 2024 (lei)
1	Venituri	(cumulativ)	(cumulativ)
	Venituri din vânzări	29673913.00	28132570.00
	Alte venituri din activitatea operațională	4790968.00	6499115.00
	Total venituri din activitatea operațională	34464881.00	34631685.00
2	Cheltuieli		
	Costul vânzărilor	25564860.00	25921992.00
	Cheltuieli administrative	6642478.00	7600440.00
	Cheltuieli de distribuire	782443.00	737895.00
	Alte cheltuieli din activitatea operațională	921077.00	315072.00
	Total cheltuieli din activitatea operațională	33910857.00	34575399.00
	Rezultat din activitatea operațională	554024.00	56286.00
	Venituri financiare		

	Venituri aferente diferențelor de curs valutar și de sumă	133198.00	48252.00
	Cheltuieli financiare		
	cheltuieli aferente diferențelor de curs valutar și de sumă	184385.00	51600.00
	Rezultatul din alte activități	-51187.00	-3348
	Profit net	476789.00	52938.00

Profitul net al întreprinderii este în scădere în comparație cu anul 2023 cu circa 425189.00 lei din cauza micșorării volumului de vânzări. Astfel, diferența veniturilor din vânzări înregistrată în anul 2023 față de anul 2024 este de 1.541343 lei. Scăderea înregistrată se datorează, în principal, diminuării cererii pe piața poligrafică, ca urmare a procesului de digitalizare a numeroase activități.

Pentru anul 2024 s-au majorat veniturile din activitatea operațională cu circa 166804 lei în comparație cu anul 2023.

Astfel, întreprinderea a înregistrat venituri totale pentru anul 2024 în sumă de 34.631.685 lei și un profit net în *sumă de 52938 lei*.

Rezultatul din activități este reflectată suma de diferență a cursului valutar, respectiv se atestă că în unele perioade este pozitivă, în altele negativă.

Analiza veniturilor întreprinderii

Venitul reprezintă un indicator relevant pentru întreprindere, reflectând performanța economico-financiară realizată într-o anumită perioadă de activitate.

Astfel, ÎS F.E.P. "Tipografia Centrală" a înregistrat în anul 2023 venituri din vânzări – 29673913,00 lei, iar în anul 2024 – 28132570,00 lei. La capitolul alte venituri operaționale întreprinderea a obținut în anul 2023 —4790968,00 lei, iar în anul 2024 – 6499115,00 lei

În baza datelor prezentate se constată că întreprinderea a înregistrat pentru anul 2024 un rezultat financiar pozitiv.

Structura cheltuielilor (cumulativ):

Cheltuieli	Anul 2023	Anul 2024
Costul vânzărilor	25564860.00	25921992.00
Cheltuieli administrative	6642478.00	7600440.00
Cheltuieli de distribuire	782443.00	737895.00
Alte cheltuieli din activitatea operațională	921077.00	315072.00
Total cheltuieli din activitatea operațională	33910857.00	34575399.00

Notă: În argumentarea majorării cheltuielilor administrative se precizează că pe parcursul trim. IV a crescut volumul de lucrări ce urmau a fi executate în termene restrânse. Astfel, în vederea predării la timp a comenzilor, au fost achitate unor salariați orele suplimentare lucrate. Cu toate acestea datorită majorării prețurilor la lucrări, folosirii utilajelor noi procurate ce au contribuit la micșorarea rebutului, profitabilitatea comenzilor a crescut și ca rezultat aceste cheltuieli au fost acoperite.

Se menționează că, pentru anul 2024 în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 985/2023 privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară pentru anul 2024 s-a majorat salariul minim,

de la 4400 lei - pentru anul 2023 la 5000 lei - pentru anul 2024, iar întreprinderea a ajustat salariile angajaților potrivit prevederilor legale.

Pe parcursul anului 2024 s-au efectuat următoarele cheltuieli, după cum urmează: lucrări de întreținere și reparație a utilajului tehnic HEIDELBERG (piese de schimb și mentenanță, în sumă de 419517 lei.

Datoriile întreprinderii

În structura datoriilor totale pentru anul 2024, care constituie suma de **7941934.00** lei (100%), o cotă preponderentă de 62.8 % o constituie datoriile către furnizori, 17.4 % - față de personal; 5.4 % - asigurări sociale și medicale; 3.3% - față de buget; 3.2 % - alte datorii, iar 7.9 % reprezintă suma avansurilor primite.

Indicatorii datoriilor	Anul 2023	Anul 2024
Datorii comerciale curente	5094449.00	4985200.00
Datorii față de personal	1386904.00	1381746.00
Datorii privind asigurările Sociale și medicale	456656.00	421995.00
Datorii față de buget	404992.00	261000.00
Alte datorii curente	18129.00	258113.00
Avansuri primite	769586.00	633880.00
Total datorii curente	8131015.00	7941934.00

Se notează că pe perioada anului 2024 au fost reduse datoriile curente cu circa 189081.00 lei, la fel au fost reduse și datoriile față de buget cu 143992.00 lei.

Creanțele întreprinderii

În perioada anului 2023, conform Situațiilor financiare, creanțele curente constituiau 13782844,00 lei. La finele anului 2024 suma creanțelor a constituit 13602739,00 lei. Astfel, se menționează că pe parcursul anului 2024 au fost reduse creanțele cu 180105,00 lei.

Structura creanțelor	Anul 2023	Anul 2024
Creanțe comerciale curente	10029039,00	10207819,00
Creanțe ale bugetului	172307,00	120242,00
Creanțe ale personalului	0,00	0,00
Alte creanțe curente	3581498,00	3274678,00
Total creanțe curente	13782844,00	13602739,00

Întreprinderea a întreprins măsuri în vederea recuperării creanțelor prin înaintarea pretențiilor, implicarea organelor fiscale pentru achitarea impozitelor prin revendicarea creanțelor, cât și prin înaintarea acțiunilor în instanțele de judecată.

Indicatorii nefinanciari de performanță

Indicatorii nefinanciari de performanță ai întreprinderii reflectă aspecte esențiale care influențează calitatea serviciilor și eficiența activității. Un indicator important este lipsa reclamațiilor esențiale din partea clienților, care denotă faptul că întreprinderea depune un efort deosebit pentru a oferi un nivel ridicat de satisfacție și calitate în produsele și serviciile sale. Astfel, satisfacția clienților reprezintă un aspect esențial pentru întreprindere, iar menținerea acesteia prin adaptarea serviciilor la cererea acestora este importantă pentru consolidarea relațiilor de colaborare pe termen lung. La fel, întreprinderea depune eforturi pentru promovarea imaginii și a serviciilor sale pe piață, prin diverse acțiuni de marketing și comunicare, în vederea atragerii unor noi clienți și menținerii poziției competitive pe piața poligrafică.

Totodată, implementarea corectă și constantă a actelor interne reprezintă un factor esențial pentru buna funcționare a întreprinderii noastre. De asemenea, s-au organizat cursuri de perfecționare pentru angajați, în scopul de a crește nivelul de profesionalism și de a îmbunătăți performanța individuală și colectivă. În plus, au fost amenajate și optimizate locurile de muncă pentru a se crea un mediu de lucru mai confortabil și eficient. Menținerea unui cadru ambiant de lucru joacă un rol semnificativ în performanța întreprinderii, întrucât un mediu plăcut și motivant contribuie la creșterea productivității cât și la reducerea fluctuației de personal.

Riscurile principale de care se confruntă întreprinderea

Printre riscurile de care se confruntă întreprinderea se pot enumera următoarele:

Scăderea cererii pentru produsele poligrafice. Digitalizarea tot mai accentuată a multor servicii a redus cererea pentru documentele tipărite, ceea ce afectează direct volumul comenzilor și veniturile întreprinderii.

Utilaje învechite și neperformante. Lipsa unor echipamente moderne limitează eficiența procesului de producție și crește costurile operaționale, afectând competitivitatea pe piață.

Externalizarea comenzilor către firme din străinătate. O parte importantă a comenzilor pentru tipărirea manualelor școlare este plasată în afara țării, ceea ce reduce volumul lucrărilor realizate de tipografiile locale și influențează negativ atât întreprinderea, cât și bugetul de stat.

Dificultăți în recuperarea creanțelor, inclusiv existența unor creanțe compromise. Întreprinderea se confruntă cu probleme în recuperarea sumelor datorate, multe creanțe fiind compromise din cauza perimării termenelor legale în anii precedenți. Aceasta afectează stabilitatea financiară, iar procedurile de recuperare disponibile nu reușesc să asigure recuperarea completă a creanțelor.

Protecția mediului înconjurător

Întreprinderea a realizat exploatarea și întreținerea echipamentelor conform reglementărilor legislației de mediu.

Pentru a asigura respectarea cerințelor de protecție a mediului și pentru a reduce efectele dăunătoare ale activităților de producție asupra apelor de suprafață și subterane, aerului atmosferic și resurselor funciare, au fost implementate diverse măsuri ecologice pe parcursul anului. Aceste măsuri au vizat îmbunătățirea tehnologiilor utilizate, reducerea emisiilor poluante și gestionarea eficientă a deșeurilor, contribuind astfel la un impact minim asupra mediului înconjurător.

Perspectivile de dezvoltare a întreprinderii pentru anul 2025

Pentru a crește cifra de afaceri și a susține dezvoltarea întreprinderii, este planificată, pentru anul 2025, achiziționarea următoarelor utilaje:

- utilaj semiautomat de cusut nou, care va înlocui trei dintre cele existente în prezent în dotarea

tipografiei. Acesta va contribui la optimizarea cheltuielilor salariale, întrucât întregul volum de lucrări va putea fi realizat de un singur angajat, comparativ cu șase angajați implicați în prezent în acest proces;

- utilaj de generație nouă de încheiat cu purclei, ce va permite încheierea cărților fără procesul de coasere (metodă ce va permite să se depășească procesul de coasere în special în cazul hârtiei critate);

- utilaj de beguire și tăiere prin cuțite. Este folosit înaintea procesului de încheiere, la fel se folosește la producerea flaielor și a cărților de vizită.

Se precizează, că întreprinderea își asumă toate cheltuielile de achiziționare a utilajelor respective, întrucât investiția dată va spori considerabil calitatea producției finite și va contribui la dezvoltarea întreprinderii.

Un pas important pentru dezvoltarea întreprinderii îl reprezintă deschiderea unui magazin electronic propriu, care să permită vânzarea directă a produselor poligrafice, cum ar fi cărțile, manualele (cu acordul editurilor), diferite carnețele, agende, foițe pentru notițe, calendare, felicitări etc.. În prezent, acestea sunt comercializate prin intermediari, iar cea mai mare parte a profitului le revine acestora.

Adițional, se intenționează înființarea unui departament editorial, întrucât în prezent întreprinderea nu dispune de unul. Această inițiativă ar permite participarea la licitațiile pentru elaborarea manualelor școlare finanțate de stat, activitate cu potențial ridicat de profitabilitate.

Astfel, întreprinderea urmărește extinderea activității și îmbunătățirea proceselor interne, iar angajații vor beneficia de oportunități de dezvoltare profesională.

Administrator interimar

Constantin CALISTRU